

Megjelenik e politikai, tudományos és művészeti lap minden héten kétszer: Szerdán és Szombaton, két-két liven. — Hírlője közül minden hirdeményt egy éngyes szelvet sorától három ezüst kréért.

Előfizetheti helyben a szerkesztő-hivatalban (Sebestyén) utca 288 sz. alatt, földszint-felérve postán 6, különben 5 e. forinttal, az országban minden, azonkívül csak a cs. kir. f. postahivatalnál Bécsben.

TARTALOM:

Magyarország és Erdély. Nyugalmasztatás, Házidó (Hd. Közlés) Fővárosi hírek. Tudósítások: Mosony-, Arad-, Fejér-, Tolna megyék közgyűléséről. — Pozsony-nagyszombati első magyar vasúti társaság közgyűlése. Jász-Kún kerületi iskolák. — Erdélyi országgyűlés.

Külföld. Franciaország. Hasonlítás Dupin és Sauzet követkamrai elnökök közt. Töltés-javítás, büntetőtörvénykönyvi reform, hajókutatási jog. — Abdelkader új fellépte. Ellenzéki lapok Espartero mellett és ellen.

Nagybritannia. Shielnek Peel jövedelem-adója elleni beszéde; Peel válasza. O' Connel a királynénál. Afganisztani balesetek.

Portugalia. Az ujanszületett királyiherceg kereszteseléről.

Porosország. Catholikus és protestans egyházak kibékülése.

Vegyes közlések.

Or. Czukorgyárak az ausztriai birodalomban. — Ertesítő-kérelem.

Hírlő. Hivatalos jelentések. Gabonaár. Pénzkelet, Dunavizállás.

Magyarország és Erdély.

Ó. cs. apost. kir. Főlsége Rös szler nep. Jánost magy. kir. udv. kamarai protocollistát, — tekintetbe vévén annak több mint negyven évtel viselt szolgálatát, saját folyamodására érdemlett nyugalomba helyezni méltóztatott.

† Pest, april. 27. 1842.

Házi-adó.

(H. Közlés).

Mult számunkban elismerők erejét a gyakran hallott ily értelmű ellenvetésnek: hogy az 1715: 8. törvényozik, és ezt magyarázó nyomban következett portalis özveirás, ugy nemkülönb ennek értelmét még inkább felvilágosító 1723: 6ik törvényozik az úgynevezett portalis értéket jelelé ki nemesak hadi-, de házi-adó alapjául is,*) sőt ez iránti véleményünk okait is elősorozók; tagadtuk mégis azon következmény helyességét, hogy ily cselekvés által a magyar nemesség teherviselési kötelességének eleget tett, vagy épen ezen kötelességet örök időkre lerótt. Hitünk, sőt bátran mondhatjuk kétségbe nem vonható axioma az lévén: hogy kiki azon arányban járuljon a társaság terhe viseléséhez, mely arányban él ugyan azon társaságnak jótékonyágával, nem képzelhetünk az érintettél már eredeti alapjában igazságtalanabb kijelelést. Megróva szemléljük mi ez által a portalis értékkel bíró nemességet, s ezen értéket használó parasztságot, mentve pedig a különben ugyanazon egy kiváltsággal birni kellő nemességek azon részét, mely külön tulajdonságu, bárha gyakran inkább jövedelmező birtokkal van ellátva. — 'S ez, ha mellőzhetnök is azon aránytalanságot, mely az özves nemesség és parasztság között a teherviselésben létezik, már azáltal hirdeti adózási rendszerünknek igazságtalanságát, hogy a nemes, és nemes között semmi okkal nem védhető különbséget alapít. Pedig az érintett aránytalanságot sem szabad feledni, ha csak arczpirulva nem akarnók azt védeni, hogy a hon közterheire egy edül csak azért nem kell járulnunk, mert nemesek vagyunk. — Azonban ezen aránytalanságrul bővebben szolandunk azon alkalommal, midőn nézetünket az iránt közlendjük, milly terhek viseléséhez, s milly arányban ohajtanók a nemesség hozzájárulását; — most csak azt jegyezzük meg, hogy mi semmi esetre azon véleményben nem osztozhatunk, miszerint az állítatik, mint ha a magyar nemesség épen nem adóznók; adózik biz az 's pedig nemesak a nemességet ugyanint a parasztságot egyformán terhelő indirect adó-

zással, nemesak subsidiumokkal, uriszéki 's országgyűlési költségekkel, nemesak megyeházi-fogházak építésével 's a t.; de adózik, 's pedig állandóul mind a hadi, mind a házi pénztárba: — de itt már csak a portalis értékkel bíró nemesség! 'S ha ez kétkednék illynemű adózásán, tekintsen leg-régibb törvényink által e czélbul törvényhozóilag korlátozott tulajdonára, 's vegye egyszersmind illő figyelembe, hogy: vajjon azon esetre, ha a mostani adózási rendszer, hol jobbjárai teljesítik egygyedül a házi-, 's hadiadó fizetéseit, úgy szinte a közmunkákat, változván, — minden honpolgár le- h e t ő g a z s á g o s a r á n y b a n j á r u l n a a t e h e r v i s e l é s e z, nem maradna é a parasztság zsebében egy nevezetes, századok lefolyta alatt pedig egy roppant nyeresége a drága időben; 's nem használhatna e így fenmaradt pénzének 's idejének egy részét telkei jobb művelésére, 's az így alakult nagyobb industrialis löke nem hozott volna é, 's nem hozna é dusabb kamatokat nemesak magának a parasztságnak, de a kilenczedet szedő földesurnak is? — telkei jobb művelése által pedig marhatenyestése is többnyire javulván nem szolgálhatná é inkább le haszonhajtó módon jobbjárai tartozásinak a földesurna nézve legjövödelmezőbb részét, a szakmányt — 'S ne higyük, hogy ez pusztá elmélet, mert ha tudjuk is, hogy a közteher könnyítése által fenmaradt pénz és időszveg nem fordítottat, 's bizonyára nem is lézen egész mennyiségében a fenemlített czélra fordítandó; de adjunk bár keveset a kevéshez, az idők hoszu során által nevezetes industrialis lökét szemlélné a figyelmes vizsgáló a portalis értékben, nemzeti gazdálkodásunk nevezetes emelésén kívül, kamatai által nemesak a parasztság jobblétét eszközöndőt, de a földesurnak is nagyobb jövödelmet hajlandót! — 'S ha még arrul is megemlékezünk: hogy a paraszt naprul napra inkább meg tanulván ismerni valódi érdekét, 's a még e tekintetben létező hiányt, józanul felfogott 's szeretettel apolt népnevelés által pótolván, nem lehet meg nem ismerni, hogy a restség kevésbbé káros szerepet játszandik honunk köznépe életében, 's akkor ismét nem kétkedhetni, hogy a nemzeti gazdálkodás két főtevényezője (factora) a munka és pénz tetemesül fog növekedni; 's járuljon ehhez még a földesurnak inger-adó példája, segítsék elő jobbjárait a gazdálkodás harmadik factorával, a józan számolással, szembetünőbb lézen bizonyosan az eredmény, 's mindinkább kétségtelemné fog válni, mennyit vesztett 's veszt, 's így adózott 's adózik a portalis értékkel bíró nemesség azon fölösleg által, mit az igazságtalan adózási alap következtében a parasztság fizetni 's így industrialis lökéjétől elvonni kényszerítve volt. — 'S ha divatozó adóztatási rendszerünk, már eredeti alapjában nem vala igazságos, időjárával növekedett imez igazságtalanság, 's ha nem vált is az adózókra elviselhetlenné, mégis az bizonyosan nyomasztó már. — Használjuk mi is a pestmezei házi pénztárnak jegyzeteit (nem szólván a hadiadó-pénztárarul, — mire nézve oly lényeges változások nem történtek) 's látjuk, hogy a háziadó 1740ben 12004 frtot, 1840d. évben 136,500 frtot tézen. — Erre már mi is azt mondjuk: ez kissé mégis csak sok, — 's ha csak azt nem akarnók állítani, hogy az egyszerű kijelelt adóalap Cornucopiae, melyből a kincsek folytonosan örök időkre, 's mérték nélkül ömlednek, mi szinte kissé sok volna: lehetetlen ismét elnem ismernünk, hogy több mint hibás oly adóztatási rendszer, melynek alapja épen nem vagy csak igen kevésbé változik, a rá rólt terhek pedig tiszszerezen szaporodnak. — Egy okra vagyunk még bátrak figyelmeztetni, mire lapunkban

már gróf Sztáray Albert igen helyesen utalt, 's minek terjedelmes kifejtését az általa felhozott oknak fontossága mentendi. — Ezen igazságtalan adóztatási rendszernek tulajdonítja ő, hogy a földesur kétségtelemné tulajdonja a törvényhozás előtt sem biztos. 'S így van uraim! mellőzve a kegy. kir. rendelet által behozott, 's több törvényvel ideiglen elfogadott m. theréziai urbariumot; ennek tanuságát adá az 1836. országgyűlés 's ebben alkotott urbéri törvények, 's ha adóztatási rendszerünkben változást nem teszünk, a multaknak példáját követendik bizonyosan későbbi törvényhozásaink is; — ha csak a naprulnapra növekedő, egyébkint elkerülhetlenül szükséges terheket fedezetlenül hagyni, vagy a parasztságot képtelenségig megrovatva szemlélni nem akarja. Szomorú oly polgári társaságnak helyzete, hol a tulajdon, egyesek hatalma, a tisztviselők hanyagsága, vagy rozlelkűsége ellen nincs védelem; — szomorú, ha híjános törvények ezt kellőleg nem biztosítják; de százszor jaj oly polgári társaságnak, melynek törvényhozása társas életünk egyik legfőbb czélját: a vagyonbátorságot, mit tulajdon szentsége nélkül csak képzelni sem tudunk, meggondolatlanul, vagy kényszerítve önmaga veszélyezteteti, vagy épen ha részben is megsemmisíti. — Ily szomorú állásbul eredő szomorító következmények leírása ivatek kívánna; lapunk köre azonban szük, mi megtalán kelletinél terjedelmesnek; folytassatok tehát honfársaim az ide vetett gondolat fonalát, mi azt vélvén, hogy az első ellenvetésnek az előadottak által megfelelőnk, áttérünk egy másikra, mely első pillanatra nem csekély tekintélyű, 's ez így hangzik: „arra, hogy honunk jóléte alkotmányos alapon növekedve eszközöltessék, szükség az aristocratianak tekintetét 's erejét fentartani; csökken pedig az egyik, gyengül a másik, ha a magyar aristocratia, adómentességi 's így legfőbb kiváltságáru lemond“

Ha az aristocratia taglalásába, kifejtve ennek eredetét, osztályozatát, hasznát 's a t. akarnánk bocsátkozni, terjedelmeseknek kellene lennünk, mint ezt hivatásunk megengedi, 's jelen feladásunk megkívánja; különben is a fölösleg szótának 's kérdésbe nem vont egyébkint is a nemzet hitében élő theoriák iránti politikai discussióknak baráti nem lévén, 's így ezt mellőzve általánoson csak azt nyilatkoztatjuk, hogy figyelmeztelve nemzetünk történeti életére, jellemére, értelmességére 's erkölcsiségére fokozatára, sőt külpolitikai conjuncturákra is minden jobb honfinak érdekében véljük lenni honunk aristocratijának tekintetét 's erejét védve fentartani, természetesen nem feledve monarchiai principiumunk szentsége mellett azon aristocratico-democraticus vegyületet, mely honunk alkotmányában oly szerencsés tapintattal használva létezik, nem feledve egyszersmind azon kétségtelemné igazságot: hogy figyelmetlenül a kifejlődő nemzeti erő fokozatára pangó állapotban megmaradni különben sem lévén lehetséges, ebben megmaradni akarni épen oly káros mint veszélyes dühös rohanással, vagy ügyetlen szakácskodással oly egyveleget készíteni, mely nemzeti életünket vagy csak jobblétünket is veszélyeztethetné. — Ez vala politikai első fellépőtök óta mostanig soha nem változott hitünk; — 's meggyőződésünket semmi érdeknek alá vetni nem tudván é hitünk érzetében ohajljuk mi is, mint senki inkább, honunk aristocratija tekintetét 's erejét védve fentartani; de határozottan tagadjuk, hogy az állandó, 's igazságos arányú teherviselési részvét akár az első kisebbithetné, akár a másikat

*) Ide értve 1723dik évtől, egész 1805. évig az armalistáknak a háziadóra rendelt taxáltatását.

gyengíthetné. Minek bizonyítását azonban jövő számunkra halasztjuk.

Terjedelmesek valánk már azon kérdés taglalásában: kell-e nem nemes társainkkal a teherviselésben részt vennünk? 's még tovább is kényszerítve érezzük magunkat t. olvasóink figyelmét a jövő számra is kikérni; — 's ezt pedig azért tesszük, mert kétségtelenül áll előttünk, hogy a különben is legnagyobb tekintetű adó tárgyában főkérdés ez: „a dózzunk-e, vagy nem?” Ha erre „igen” felel szerettünk nemzetünk többsége (adná a fölöttünk örökös isten, hogy öszvesége) akkor a többi kérdésben könnyebb leenda kiegyenlítés, nem azért, mintha nem volnának még ezenkívül fontos és életbe vágó kérdések, sőt gyakorlati tekintetből nagyobb figyelmet igénylők; de azért, mert hitünk az, hogy mit a főkérdésre nézve a szeretettel párosított józan számolás elfogadott, annak többi kérdésire nézve létező nehézségeit, ugyanazon szeretet 's értelmesség kiegyenlítendő, 's első kérdésünk fontosságában keressük terjedelmesebb értekezésünk miatti segítségünket, minden esetre pedig megnyugvásunkat ebben találjuk. A.

Igazítás. Legközelebb mult számunk főcíkjében (czim-oldal, 2. hasáb, 26d. sorában) e szavak után: „a megyék állása iránt” olvastassék: „irt cziklójában azon ohajtását fejezte ki, hogy Fejérmegyének”

Fővárosi hírek.

† Pest, apr. 27. A város-ígyetbeli német nyári színházban, f. hó 24kén (Vasárnap) kezdetét meg a bohózatok cyclusa; a darab, melly adaték, a botrányos kétértelműségekkel teljes „Das Mädl aus der Vorstadt” volt. Hja, az igazgatóság azt adta, mi a színházat megtölti, ő csak zsebével gondolt; mit neki művelt izlés és erkölcsiség! De csudálkozhatni-e illyesmin, ha magában azon intézetben is, mellyet a törvényhozás nemzetiség s erkölcs iskolájának jelölt ki, mellyre a nemzet, ámbar ennek a nélkül is minden filléjére van szükség, 450 ezret adott, egymást érik az illy németből fordított hitvány parodiák. — Egy zászlóaljnak itt fővárosunkon átvonultakor egy tébolyodott némi illetlenséget követett el, mellyet mi kevésbé tartunk érdekeseget, mintsem neki lapjainkban eddig helyet adtunk volna; mivel azonban a kebelbeli rendőrséget halljuk ez eset miatt gyanúsítani, el kell mondanunk, hogy e szerencsétlen mult-évi decemberben a polg. Rókusokórházba hozatván, 's ott ápoltatván, miután rajta többé az örültség legkisebb jelei sem mutatkoztak, f. évi febr. 6kán szülnének olly meghagyással adatott ki, hogy róla hetenkint jelentést tegyenek; az időközben tett orvosi vizsgálat megnyugtatólag ütven ki, az egyén neve f. hó 20kán a betegek sorából kitöröltetett. Hogy újra megtébolyodott, arról a rendőrség mit sem tehet, melly különben sem foly be a kórházi örültek feletti figyelembe. — A budai császárfürdő mult télen által létesíten átalakítván, a fürdői időszak május hó első napján veszi kezdetét, — a társasági kocsik is ekkor kezdik meg rendes kijárást. A bérlő ismét König úr, ki (mint halljuk, 's kívánjuk ugy legyen!) a tavali rendtelenséget 's durvaságokat az idén renddel 's szelidebb bánással szándékozik feleltetni. A korán elhunyt ifju, 17 éves költőnek Eördögh Istvánnak minden munkáit, tisztelt atyja szándékozik kiadni, mellyek az elhunyt, eddig világot látott munkái, 's a „Regelő”-ben éppen folyamatban lévő „egy nő” czimű jeles novellája után itélve, kedves olvasmányul fognak szolgálni. Byron verseinek P. Horváth Lázár általi fordításából az Iső kötet, valamint a b. Eötvös J. „Chartausi”-ja németre Kleintől fordítva sajtó alatt vannak, úgyzinte Jósika „Élettündér”-ának második kiadása is. — A budaparti hid-készületek miatt, a kincstári élelmezési épület már lebontatott; romjai körül a munkások élénken zibongnak; — mellette új angol út készített, 's furcsa hogy ez út éppen olly poros, mintha pestiek csinálták volna. — Megemlítendőnek véljük, mikint a hídnál foglalkozó munkások számára, a Béla utcában, minden vasárnap angol isteni szolgálat tartatik, egy csupán miattok ide küldött angol lelkész által. — Épen most jelent meg Nagy Ignác színműtárának 3'd. füzet. Tartalma: 1) „A Frieska” bohózat Raupachtól 3 felvonásban; 2) „A Kaland” vígjáték Scribe és Varnertől 2 felvonásban; 3) „Hagyj a tok ol-

vas nom” vígjáték Töpfertől 1 felvonásban. Az elsőnek fordítója Kazinczy Gábor, a másodiké Lukács Lajos, a harmadiké Nagy Ignác. — Mult szombaton (aprilis 23kán) adaték a nemzeti színházban „Marino Faliero” nagy opera. A rendezőség már több nap előtt mind a színi czédulákon mind a hír- és divatlapokban „Othello” operát hirdettetett. A „Világ” is akará 32d. számában ezt tudatni; de szedőnk ezen tudósítást „Nemzeti színház” czimrel a külföldi rovatba sorozá 's így a szerkesztőség kénytelen volt azt mint nem oda tartozót kivettetni 's a hézagot vegyes közlésekkel pótoltatni. 'S ime a következtéből kivilágott, hogy szedőnknek ezen sorozási hibája nem hiba, hanem jó sejtlem volt, az olvasókat figyelmeztető, hogy t. i. szombaton „Othello” operát a külföldön valahol játszhatják ugyan, de nem ám Pesten a nemzeti színházban. Ó betűszedő és czikk-rendező! a te tévedésidet ezentúl jó bűbűségeknél tekintendjük, valahányszor magyar színpadon egy először adatandó színmű vagy opera először hirdettetik. Most néhány szót „Marino Faliero”-ról. Ezen operában „Corradori” vendégnő működött 's mi habozás nélkül mondjuk ki, hogy ő Schodelné után első kedves jelenet; éneke, játéka és kellemes alakja által e művésznő méltó volt azon gyakori hangos tapsokra, mellyekkel a közép számu közönség őt megtisztel. Az ezen komoly operában szerepelt Szerdahelyi urról azt jegyezzük meg, hogy ő a „Sevillai”-ban igen jeles Figaro, 's a „Baj”-italban utánozhatlan Dulcamara, Jobb hangja nem kellemellen, de énekével játéka sokszor furcsa ellentétben mutatkozik, kezei 's lábai természetlen mozgásba jönnek; sokszor igen kedves, a mit hallunk, azonban a közönségnek szemé is van 'sat. Hétkön apr. 25kén adatott „a Selyemár.” — Egressy Gábor, Szentpétery, Fánegy igen jelesen működtek igen csekély számu közönség előtt. — Még egy körülményt kell megemlítenünk; a magy. játékszíni czédulák egy idő óta — különösen akkor, midőn a német színházban opera van — már délelőtt eltűnnek a falakról, ugy hogy csupán itt ott a kávéházakban tudhatni meg, mit játszanak a magyarok. Egy kis szemmeljárás nem ártana.

Mosonybul. Magyar-Ovár april 15.

Mosony megyének f. h. 12k napján kezdődött évnegyedes közgyűlése, az előfordult tanácskozási tárgyakkal szokott illő nyugalommal megvitatása mellett ma befejeztetett Reménylék a RRk., hogy tisztelve szeretettel főispánjok, kit felséges királyunk bizodalomból nyert főbb hivatalának sürgős foglalkozásai, közel 4 év óta, tőlök távol a testvérhonban letartóztatának, tartós távolmaradása után végre talán, a jelen gyűlésben személyes jelenlétével fogja őket megörvendeztetni; azonban annak ez alkalommal vett hivatalos leveléből értesülvén, mi szerint hivatalos helyzete évnegyedes gyűlési határnapul rendelt julius 5ike előtt megyéjében megjelenhetni reménye nincs; őt megkérdőnek határozzák, hogy g. Z. H. eddigit. alispánnak a k. táblai bíróságra kineveztetése által törvényszerű alispáni elnökség nélkül is létező megyéjének helyzetét, és a tisztikarnak többrendbeli tisztségeinek időközbeni helyettesítetéseik által nagy részben változott törvényszerű állását figyelembe venni, 's e tekintetektől, az általa közgyűlési határnapul jelölt julius 5ik napján egyszersmind tisztválasztást tartani, azonközben pedig a tisztújítási előkészületek iránt rendelkezni méltóztassék. — Az ország törvényhatóságaitól közérdekű tárgyak érdemében érkezett hivatalos levelezéseknek tárgyalatásával foglalkozó megyei bizottságnak e tárgyban előfordult véleményes jelentése szerint: Zólyom megyének a háromszori egyházi hirdetés ügyében tett felszólítása, — 's Szatmár megyének az ismertetés 12 pont iránt hozott újabb határozatáról adott tudósítása tudomásul vétetett. — Soprony megyének a Triesztbe vezetendő vaspályának e hon határán belüli vezetése iránt tett felírása, a mosonyiakategyiránt érdekesítő megyei kereskedőségi viszonyok tekintetéből vizsgálásra talált, és a megye részéről is hasonló felírás határozatott. Bihar megyének a papi tized eltörlesztése iránti felszólítása, a tervezett czélnek a törvényszerű magányjogokba ütközése tekintetéből pártolthatóan elnem ismertetett. — Torna vármegyének az utlevelek ügyében tapasztalt sérelme tárgyában tett felírása, magában

jogszerűnek elismertetett ugyan, de a sérelmi eset olyképen mint Beregnék hasonlódemű sérelme, az illető törvényhatóság magán-panasza által is megszüntethetőnek találtott. — Zala, Pozsony, Bihar 's Esztergom vármegyéknek, a kényszerített előfogatoknak megszüntetéséről érkezett tudósításai tudomásul vétettek; és e megyéknek intézkedései elvben pártolthatóknak ismertetve, a kényszerített előfogatoknak általános megszüntetése iránti indítványtétel országgyűlési utasításul jelöltetett ki; egyébiránt tapasztaltatván, hogy, leginkább az ezen megyei adózók 's elelmi keresetök tekintetéből van az előfogati szolgálat 's fennálló bére között e honban majdnem legnagyobb aránytalanság, addig is, míg a gyakorlat által mintegy jogszerűkké lett, 's még most némi tekintetektől 's helybeli körülmények miatt ezéltirányos hatású előfogatok iránt, törvényhozás útján fognának rendelkezések történni, a tisztú 's katonai hivatalos utasásokon kívül, akárki által használandó előfogatok bére, államánokint 2 ftjával határozatott fizetendőnek. — Temes megyének a kebelében szállásoló császári huszár-czred 's különösen annak egyik tisztje által, közelebb elkövetett kicsapongásokat panaszló tudósítása következtében, ámbar a megye RRi, az azon megye részéről maga útján sürgetett illő elégtételnek minden további pártoló sürgetés nélküli elnyerését biztosan elvárhatóan gondolják, 's e végett az adó-megtagadásávali fenyegetőzésnek említése által kijelentett visszatartást általában meg elvben is, igazságosnak elnem ismerhetik; — a katonai kicsapongások elleni védő törvények indítványba hozatala még is országgyűlési utasításul kijelölthetőnek tartatott. Zala vármegyének G. ezred hangászkara által Zág-ráiban eljátszott illyr gúnydal iránti tudósítása, annyibul, minthogy, a méltatlan gúnyzene inkább az azt rendezőket, 's gyönyörrel hallgatókat bélyegzi az illedelmetlenség árnyékos foltjával, mintsem a dicséretes nemzetiség iránti tiszta hajlamokat szennyezhetné, 's így e megye Rendének nézete szerint legalább a közfgyelemre méltatható események közé alig is volna érdemesíthető, egyszerűen tudomásul vétetett. — Felolvasatván ő apost. kir. Felsőének, a nm. k. Helyt. tanács útján közrebozsított ismertes leírata, mellyben a megyék jogszerű hatáskörükben a törvények pontos megtartására intetnek, 's törvényeket mellőző határozatok hozatalát ovatnak; az mint felséges fejdelmünk törvényszerű magas érzelmeinek, a törvények fentartására czélzó legfelsőbb örökösének, és a czélszerű haladásra vezető intézkedéseknek törvényhozási úton csak köz-törvények általi létesülhetése iránti kir. figyelmeztetésének nyilvánítása, hódoló tisztelettel, 's annyibul, mivel e megyei intézkedésekre visszahatása nem feltehető, nyugalmas önérzet-sugalta örömmel is fogadtatott, egyszersmind az általa bizonyított felségi gondviseleléseért hálás köszönő felírás szavaztatott. A megyében szállásoló katonaságról felterjesztett panaszok következtében, a szállások elrendezése tárgyában érkezett Helyt. tanács iránti kérelmekben, a panaszos érdemre vonatkozó körülményeknek felvilágosítása mellett, a panaszok alaptalanságáról értesített rendelt nmu Helyt. tanácsnak egy uttal megiratni határozatott, hogy a megyei RRk., a katonai szállások elrendezésében őket illető helyhatósági jogaiknak gyakorlatában, ezentúl is inkább a megyebel adózóknak, a hadi szolgálattal meggyegyztethető könnyebbülésük, mint a felügyelő katonai felsőbbeségeknél egyéni kényelmök tekintetben tartását, kötelességüknek ismervén, az e kötelességükkel meg nem egyeztethető igényléseket, mindig emellőzni fogják, 's e szándéknak pártolását, a nmu Helyt. tanácsul teljes bizodalommal remélhetőnek tudjuk. (Folytatatik)

Aradhól (folytatás) Apr. 7. S. L. t. bíró indítványára, miután a KK. és RRk. a vizek szabályozására kir. bizottsági kizsámitás után 58 ezer munkást megajánlottak — ezen munkások mellett felügyelők díjainak fizetésére a só felemelt árából 1000 p. ftot alázatos felírás által kéretni rendelték — hogy ezzel is a tetleges munkát tevő adózók penztárában könnyebbíttessék.

A mult decemberi közgyűlésre érkezett legfelsőbb parancs mellett, ámbar a KK. és RR. a megyében a természetny szükűt följelenték, vissza-

vonhatlanul szaporított látása 's a sodása penztáron nek, hat tudató leve RR. meglé dó népek szolgál, ez denkének lői által ny ért kiszolg gye Rendel

E me gér's szám — a megye honi költsé f. évig esu által 13 il gyedül a n nő, 's N. ba került; teni kívánv vámfelállít elsőbb taga nyerenék; tett, melly dig 310 p a feltételek viszszavont de ezen a díg 85 per sítást a KK Bohus Ján felügyeleti hogy valam jó sikerrel bejövendő ván, azon le, hogy c tében egyen tandó tökf fen, a ho sével. —

Himlő határozatokat egvedek al nál tökéletet ugy a múlt József r. f. f. or. a zará vosra, vilá — a tisztív tás köteless Felolv lentése, m senyvben s ben cseseren kigyógyitta segedelem j nélkül jelen

Fej előtti ülésb könyv meg levélre néz ugyan is a gyulás köz megye hatá a mondott zetik nem gyei önállós lenség elvé lene nyilatk valamint eg gondolni 's de nem sza mondani an hetne, kül ber a másik sértő vélem tanácskozás önnézete 's követelni, belkörébül másul adatv Továbbja el

vonhatlanul a tanyázó katonaság egy 1/2 századdal szaporított, ezen 1/2 századnak árverés utáni el- látása 's a honipénztárnak innét szülemlett káro- sodása pedig külön jegyzékbe vétetni, 's a hadi- pénztáron követeltetni rendeltetett. — Bihar megyé- nek, hatósága körében az előfogatok eltörlését tudató levele itt tudomásul vétetett; de a KK. és RR. meglévin győződve, hogy a pénzben szűkölkö- dő népek a jelen ár mellett ez még keresetforrásul szolgál, ezuttal továbbra is meghagyatott, és min- denkinek mind személyes, mind hatóság tisztvise- lői által nyert utalvány mellett, készpénz fizetés- ért kiszolgáltatni rendeltetett, ide értve Bihar me- gye Rendit is.

E megye a fekete 's fehér Körös-, Töz-, Csi- gér-ésszámos nagyobb patakokkal megáldatva lévén — a megyei közlekedés hídakkal fenntartása tetemes honi költségeket okozand, de nevezetesen 1838-tól f. évig csupán a két Körösön a tavasi jégtorlások által 13 illy egyszerű híd romboltatván szét, e- gyedül a nváradi pósta-utrá készült két híd kis Je- nő, 's N. Zerind m városiban 12 ezer pengő forint- ba került; ezen tetemes költséget némileg enyhí- teni kívánván a KK 's RR, e két póstaui hidon vámfelállítási jogért felsőbb helyre folyamodván, elsőbb tagadó, de másod-izben megengedő választ nyerének; minek következtében árverés hirdete- tet, mellyen is a kis-jenei 400, a n. zerindi ped- dig 310 pengő forton maradt meg, de a közgyűlés a feltételeket némileg módosítván a bérlő ígér- tet vizsavonta; erre másod-árverés környekeltetett, de ezen a nzerindiért csak 120 f. a kisjeneiért ped- dig 85 peng. f ajánlatott; e szembeszökő káro- sítást a KK. és RR. helyben nem hagyhatván, t. b. Bohus János urnak szíves ajánlatára, ki a két híd felügyeleti gondnokságát elvállalta, elhatározá, hogy valamint eddig január 1-jétől megyei leg- jő sikerrel kezeltetett, továbbá is folytatassék, a bejövendő vámpénzek pedig a t. gondnoknak beadat- ván, azonnal az aradi takarékpénztárba tétesse- nek le, hogy ott gyümölcsözve, a hidak romlása ese- tében egyenesen, ezen ön jövedelmekből gyarapi- tandó tőkéből javíthatassanak, 's tartathassanak fen, a honi pénztár egyenes és világos kimele- sével. —

Hímlőoltás a f. évben kerülén szőnyegre, el- határozatott: hogy az oltásra egyedül okleveles egyedek alkalmaztassanak; hogy pedig a siker an- nál tökéletesebb legyen, valamint az anyagjósága, ugy a műtételi felügyelet az aradi járásban Rosa József r. f. orvosra, a boros jeneiben Bitner Imre r. f. or. a zarandiban Munkácsy Miklós kórházi főor- vosra, világosiban Lanczuth t. f. orvosra bízott; — a tisztviselői karnak pedig a pontos segély-nyuj- tás kötelességül tétetett.

Felolvasatott megyei főorvosaink hivatalos je- lentése, miként július 1-jétől aprilis 15-ig buja- senyven sinylődő adózóink közül mind a két nem- ben csecsemőkkel egyetemben 198-an tökéletesen kigyógyítottak 's haza is bocsátattak, érezve a segedelem jótékonyágát, mármint minden erőtetés nélkül jelentik magokat megyei kórházunkban. — S.

Fejérből. Fejérvár, april 23. A tegnapi- előtti ülésben ismét nagy vita keletkezett a jegyző- könyv meghitelesítése alkalmával a bereghmegyei levélre nézve költ határozat szavai miatt. Voltak ugyanis a szónokok között, kik az előttnapi tár- gyalás közben egyéni nézetüket nyilvánítván Beregh megye határozatát helyteleníték, rosszalák, 's ezt a mondott megyének megiratni is kívánák; de né- zetük nemcsak pártolást nem nyert, sőt a me- gyei önállóság 's törvényhatósági kölesönös függet- lenség elvénél fogva több szónok határozottan el- lone nyilatkozott, kiemelvén különösen azt, hogy valamint egyik embernek szabad más akárci felől gondolni 's önkörében kimondani azt a mit akar, de nem szabad azt egyszersmind szemtől-szemébe mondani annak, kit gondolatinak nyilvánítása sért- hetne, különben az következnék, hogy egyik em- ber a másikkal, kit elől-utól talál, minden megolly- sértő véleményét is megmondhatná: ugy a megyei tanácskozások kebelében is nyilatkozhatik bárki önnézete 's meggyőződése szerint; de nincs joga követelni, hogy e nyilatkozat a köztanácskozás belkörüben — mintegy szívéből — kihasson, tuda- másul adatván annak, kit a nyilatkozat érdekel. Továbbá előterjeszteték, mikép a közhatározat nem

egyes szónokok kifejezésének szavaiban, hanem szavaik szellemén alapul; e szellemet az elnök testesíti meg tulajdon szavaiban, mellyek iránti meg- vagy nem nyugvásukat a KK. és RR. azután kijelent- hetik; — fölhozaték, hogy az elnök a határozat kimondásában a „helyteleníték“ szót nem használ- lá, következésképp annak a jegyzőkönyvbe iratnia nem lehet; mégis találkoznak kik annak beiktat-ását hosszas vitával erőteték: czélt azonban nem értek, — ha csak ez időpazaroltatásban vagy az erők haszontalan kísértgetéseiben 's lankasztásban nem állott. — Tárgyalás alá került azután Zólyom megye levele, mellyben a KK. és RR. ket intézke- déseinek pártolására 's gyakorlatbavételére szólítá föl a vegyes házasságok tárgyában; mellyekre néz- ve azt határozá, hogy illy esetekben a háromszo- ri kihirdetéstől fölmenthesse az alispán az összekelni akarókat, a protestans lelkészek pedig őket össze- adni köteleztessenek. Ezen intézkedést a K. K. és RR. főnálló törvényeinkkel össze nem férőnek egy- hangulag elismervén, azt egyszerűn a levéltárba tétetni határozák — Az országgyűlési utasítások- kal foglalkodó választmány bemutatá véleményét P. M. urnak mult gyűlésünkön írásban benyújtott — vasutépítési és pénzügyrendezeti javaslata felől, mellyet közelmúltán 's igen csekély változtatás mellett elfogadás követett, annak folytatás utasi- tásul följegyztetni határozatván, hogy a közelebbi országgyűlésre küldendő követek mindenekelőtt a Budától Fiuméig terjedő vonalnak építtetését szor- galmazták, még pedig statuskölségen; továbbá, hogy az érczérnek az ausztriai papiros-bankje- gyekért hazánkban kifolyását egy nemzeti bank föl- állításának szorgalmazása által megszüntetni töre- kedjenek. — Tegnap, azaz 22-ikén a jegyzőkönyv meghitelesítése után a megyehatósági korlátok meg- tartására intő kir. leirat tárgyalása indítványoztat- ván három vélemény-ágra oszlott a közönség — 's e kényes tárgyban szavazásra került a dolog, mi- nek eredménye utóljára az lön, hogy azok, kik „tudomásul vétel“-re szavaztak, összeolvasatának azokkal, kik hálaérzetüket jegyzőkönyvbe kívánák iktattatni, de azokhoz csatlakozni, kik a mit ére- nek ki is szokták mondani, — nem volt kedvök; pedig bizony — bármennyire kárhozatos is külön- ben az üres halálkodás, ezuttal, a vélemények illy sajátnemű fokozata mellett, inkább a jegyzőkönyv- nek kellett volna a fölírását pártolókhoz csatla- kozni. Gondolkozzék csak az olvasó; vegyen tek- intetbe logikát és politcái illedék-szabályt, 's alig ha ellenkezik véleményemmel. — Nevezeteseb tár- gyak voltak még ez ülésben: 1) Bihar megyének a vontatók megszüntetését tárgyazó levele, melly rövid vita után választmányhoz utasították; 2) Ku- nos „Dajkakönyv“ című népnevelési munkájá- nak bemutatása, melly az iskolák számára le- endő megszerzés végett a szolgabírák által különö- sen a földesuraknak ajánlatni határozottak; 's 3) a helybeli katonai fő-öragnagy azon nyilatkozá- sa, mi szerint az esti-vergő (Zapfenstreich) után gyakorolni szokott megállítás az örök által csak katonai személyekre volt szorítva; mi ha polgári- kon is történt: csak tévedésnek tulajdonítandó. — Ma, t. i. 23-ikán, hivatalos tudósítások előterjesz- tése 's magánügyek elintézése van napirenden; minthogy azonban megyei levelezések is vannak hátra: gyűlésünk csak jövő kedden vagy szerdán fog véget érni. — Ha netalán még közérdekű tárgy kerülne szőnyegre, ugyhíszem találkoznánk olly ba- ráttja a nyilvánosság, ki e sorok írójának távo- zása után, egyszerűtől lelkesítette köztudomás- ra juttatandja a történéndőket.

Tolnából. Szegvár, april. 9. — Szavamat beváltandó örömet írnék valamit köz- gyűlésünkről, melly f. hónap 5-től folyvást tart; — de a KK. és RR. ezuttal csak házi viszonyokat ren- dezék, 's ha kiveszem a közbátorság biztosítására tett intézkedést, melly magában helyes lehet ugyan, olly csüggesztő állapotban azonban, minőben me- gyénket a sűrű panaszok helyezze lenni bizonyítják, — kellő sikert nem ígér; — tudommal nem ke- rült szőnyegre olly tárgy, melly közfigyelmet ígé- nyelhetne. — Egyet mégis érintetlen nem hagyha- tok, értem a földvári választási kiesapongások vizsgálatáról adott jelentést, melly hinni kénsze- rít, hogy a hol egyesek fondorkodásai illy zavarba ejthetnek egy egész községet, ott a közügy keze- lésére nézve még sok kívánandó van. — Sajnálva

tapasztaljuk: hogy a corteskedési kórság már az alsóbb osztályokig hatott; 's hogy is ne? — hiszen verba movent, exempla trahunt! Mi ohajtanók, hogy az alsó osztályok, ha polgári jogok élvezhetésére neveltetniök kell, ne tanulják el mestereiktől: mi- kint lehet, hanem inkább tanulják: mikint nem kell visszaélni a szabadsággal! — E tárggyal öszvefűgésbe hozott egy tisztviselő elleni panasz, mellynek részletes leírásától megkímélem az olvasó közönséget, mivel e vádat nem hivatallal vissza- élés idézte elő, de azért is, mivel gyengéltelenség volna közzé tenni a panaszt, mielőtt annak alapos- ságáról meggyőződünk volna. Annyit ki kell azon- ban mondanom: hogy illyféle panaszok nálunk nem tartoznak a ritkaságok közé, — 's ennek a megyei közönségre igen rosz hatása van, azon egyszerű oknál fogva, mert hol a tisztviselő egyéniségében fekszik majd minden biztosíték, 's hol tisztí ha- nyagság miatt alig van példa, hogy valaki felelőssé tétetett volna, (vagy tudunk talán ellenkezőt mu- tatni?) ott a közönség választottaitól, kiket bizo- dalmával megítségelt, jellemi tisztaságot kettős jog- gal követelhet. Azért, hogy illynemű botrányok val- lahára megszűnjenek, — legyünk, ha kell, szí- goriak azok iránt, kiket illy vádok méltán sújtanak, — de legyünk igazságosak is, ha ugy találandjuk, — hogy az, kinek a közönség előtt tisztán kell áll- nia, rágalommal illetteget. — Törvényesékünk f. hónap 25-én veendi kezdetét. F. . . . y.

Pozsonyból, april. Skán 1842. Midőn a pozsony-nagyszombati első magyar vas pályának f. é. april. hó 5-én tartott rend- kívül közgyűlését közlöm, akaratlanul eszembe jut a római költőnek azon mondata: „difficile est sa- tyram non scribere;“ — eszembe jut, mondom: mert akár a tanácskozás folyamát, akár annak eredményét tekintsem, nem vagyok képes egyebet kiemelni azon sajtóságság következtelenségénél, melly a vállalat czélat szerinti kivitelét megsemmisíté. Emlékeznek tán még tisztelt olvasóim e lapok 19-ik, 20-ik és 21-ik számaiban terjedelmesen közölt tu- sításom utóirtalmának nevezetesen azon részére, melly szerint e társaság igazgatósága 2000 db. elő- jogi kamathaszonnal bírandó új részvények kibocsá- tására felhatalmazva, 's azokra egy úttal aláír- sokat szerezni megbízva lévén, a jelen közlésem tárgyaül szolgáló rendkívüli közgyűlés csupán ezen megbízás eredményéről adandó jelentés felvétele, 's annak nyomán teendő további intézkedés végett lett a fennevezett napra kitűzve; — érzékeny kíván- csisággal várhatta az ügy jó, vagy bal sorsa ál- tán érdekelt közönség része azon napot, mellyen a tán általa is anyagilag pártolt vállalat életkérdését tetteleg megfajdandó válasz az igazgatóság ajakáról le- lesendő volt, — a rejtélyteljes nap bekövetkezett, az óra tized ütött, a közgyűlés megnyit, 's a kíván- csiság azoknál, kik a társaság belsejébe mélyen beavatva nem lévén érdekeikkel csupán befizetett tőkepenzök elvesztési vagy visszazavethetési eszmé- jére szoritkoztak, az érzékenység még nagyobb fo- kára csigázottat fel; az igazgatóság előterjeszté megbízatása folytatásban készített jelentését, mellyet én, hogy az olvasó közönség a vállalat mai álla- potja felül tökéletesen értesüljön, a mennyire fel foghattam, lehetőleg terjedelmesen sietek a követ- kezőkben közölni.

A f. c. február 21-én tartott rendkívüli köz- gyűlés azon intézkedése, melly szerint a társaság 2000 db. előjogi kamathaszonnal biztosítandó új részvény kibocsátása, mint végső mód által remény- lette a pályának czélat-szerinti kiépíthetésére meg- kívántató tetemes öszveget megszerzethetni, siker nélkül maradt, 's bár mi nehezére esett is az igaz- gatóságnak, 's bár minden szemrehányást mellőz- ni kívánt is, ki nem kerülheté: nyíltan megvallani, hogy ezen végvátsági módban helyezett egyedüli remény hiúsultat csupán az első-kibocsátási részvé- nyek tulajdonosának sajnálatos részvétlensége okozá. —

Nemcsak azon részvényesek, kik a februári közgyűlésen e határozat hozatalába személyesen be- folytak, de a néhány nappal utóbb Bécsben történt öszvejövetel alkalmakor a többiek is mindnyájan megismerték azt, hogy az ifj. gr. Z. F. által indít- ványba hozott végvátsági javaslat vállalkozási ér- dekeknek megfelel, 's hogy senki közülök annál czélszerűbbet 's a vállalat czélhoz-vezetésére el- fogadhatóbbat javasolni nem tud. De bár e tekin-

telben egy volt is a vélemény, midőn arra került a dolog, hogy a kivitelhez kineknek saját áldozata is járjon, az indítványozó gróf úr maga maradt; 's ez így lévén, bár nem szándoka is az igazgatóságnak az okokat kutatni, melyek ezen elhatározást előidézhették, de sokkal elhatározóbbakká, 's a vállalatnak úgy is eléggé sajnálatos állapotjára sokkal kártekonnyabban hatókká váltak a következmények, semhogy ezen esetet a jelentő igazgatóság hallgatással elmellőzhesse, 's nézeteit mint igazgatóság nyíltan 's szabadon kimondani elmulasztassa. —

Ámbár a vállalat tökéletes végrehajtása minden részvényesnek bizonyos hasznot ígér; 's bár az idő jelen szakában kevésbé biztos kölcsönadásra szert tenni nem igen lehet, mert előjogi kamathasználattal biztosított részvények egy fel nem mondható kölesönhez hasonlítanak, közönséges meggyőződés szerint elismértetett is, az eredmények megszülemlését még is maga a társaság akadályozta. —

Ifj gróf Z. F. ő mlga a már említett bécsi öszvejtvetel alkalmával azon ajánlást tevő, hogy ha az odaváló részvényesek régi részvényeik arányában, az ujonan kibocsátási szándékolt 2000 d. részvényekből csak 400at fogadandnak el, 's a többi 1600 darabot kelendővé tenni magára vállalja, sőt abban is megegyezett, hogy az illető aláírások csak akkor váljanak kötelezőkké, ha ő a részéről elvállalt 1600 darabra már kötelező aláírásokat szerzett, részvétre találni még sem tudván, bár a pálya tökéletes kiépítését csupán ezen alap feltételez is, fáradhatlan igyekezetű lelkes eljárásában gátolva lőn.

Egyébiránt, habár ebeli tetteért számot adni senki sem tartozik, nem tagadhatni, hogy ámbár a pálya kiépülése esetében a 400 d. kiváltságos részvények beváltására adandott 80,000 fnyi tőkével, melly az egész kiépítésre megkivántató 400,000 fnyi öszveg ellenében sokat semmi esetre sem határozandott, a régi részvények birtokosai csak igen kis járulékot hoztanak vala; úgy tekintve abeli tettöket még is, mint a vállalat ügye iránt bizodalmat élesztendő cselekvényt, kiszámíthatlan befolyású lehetett volna — mert minő arczával bátoríthatott gróf Z. F. ő mlga a társaság ügyében a közönség részvéteért esdekeln, midőn a vállalat ügyét a társaság maga, mellynek érdekét saját ügye bizonyosan leginkább igényli, mintegy feladni látszott, 's ilyenek, és pedig a társaság tagadó szavazata által elítélten ilyenek, vala kénytelen tekinteni a közönség azt, mert kívül lehetett volna elhitetni, hogy ezen előjogi kamathasználattal biztosított új részvények csupa öntagadásból, nem pedig károsodhatási félelemből szándékoltattak a közönségnek átengedtetni?

Illy állásban a tisztelt gróf úr további lépéseket nem tehetett, 's a midőn az igazgatóság e czélra vonatkozólag mit sem kimélt, minden egyéb fáradozásának szinte hiúsultát jelenté föl, némi viaszgatalást csak azon öntudatban lelt, hogy a kezelésére bizott ügy előmozdítását illetőleg minden lehetőséget megkísértett. (Vége köv.)

Jászberény, apr. 8d. (Jász-küny-kerületi nemzeti iskolák) Minthogy a „Világ“ figyelemre méltatá nem rég a jászberényi iskolákról beküldött tudósítást, hasonló szívességre számolván most a jász közönségeben fennálló nemzeti iskolákról teszek egykét szót.*) E tárgyban Jászberényt, mint a jász-kerület anyavárosát kellene először említenem, de előadám már multkor, hogy e jász városban 12 iskola van, 's ezek 1129 növendéket ápolnak keblökben, 's így Jászárokszállás a töl kezdem a sorolást. E város, mellynek népessége 10,000nél több, négy rendes nemzeti iskolával bír; rendes tanítókkal van ellátva, van ezenkívül négy fiók iskolája is, ezekben él-mült nő személyek oktatnak; nyolcz iskolában 531 a tanulók száma. — J. Alsó sz. György váro-

*) Kötelességének érzi a Világ hasonló statisztikai tekintetben is olly érdekes cikkeket közleni. Bár közlési készsége más honfiakat is, kiknek illy adatok gyűjtésére alkalmok van, arra bírhatna, hogy iskoláink állapotjáról a közönséget időnként értesíteni sziveskednének. A nevelés 's tanítás előmozdítását figyelemmel kísérni, kivált nálunk, egyik legfőbb feladata az időszaki sajtónak. Szerk.

sában, hol a hívek száma majd 4000re rüg, három rendes nemzeti iskola van, ugyanannyi rendes tanítóval; itt a tanulók száma 316. — J. Dósaán a hívek száma 1,700; van két rendes iskolája; benne két tanító 's 233 tanuló. — J. Felső sz. Györgyön a hívek száma 1762, iskolája kettő, két tanítóval 's 73 tanulóval. J. Fén-szaru városa 4411 lakost, három rendes iskolát, ugyanannyi tanítót, és 312 tanulóval szám-lal. — J. Jákóhalmán van 2647 lakos, két rendes oskola, tanító is kettő, tanuló pedig 246. — J. Apáthi városa, hol 8983 a hívek száma, bir négy rendes oskolával, ugyan annyi tanítóval és 479 növendékkal. — J. Ladány városában a hívek száma 5074, három rendes iskolával, ugyanannyi tanítóval és 333 tanulóval. — J. Kis-ér 745. híveket, egy rendes oskolát, egy tanítót, és 46 tanulóval szám-lal. Végre J. Mihály-telkén a lelkek száma 1972, van két rendes iskolája, két tanítója, tanítványa pedig 214. — E szerint a 11 jász köz-ségben 36 tanító-intézet létezik; ide nem számítva a jászberényi tanodai 6 iskolát, tanító szinte any-nyi, kik között csak két helyen tanít egyegy iskolát a helybeli kántor, másutt el van különbözve a tanítói hivatal a kántortól, 's így mindenütt a helybeli patronátus által kijelölve, 's a kassai fő-igazgatóság által kinevezve egyedül rendes diploma-val ellátott egyének alkalmaztatnak e hivatalra. A tanítók Jászberényből az úgynevezett beneficiális pénztárból veszik évi fizetésüket, többnyire ellátatvák illő lakással; hol pedig alkalmas lak nines a tanító számára, ott évi díjt huz szállás fejében. Az isko-laházak mindenütt a két nembeli iskolások szá-mához alkalmazvák 's elkülönözték, többnyire jó állapotban tartatnak; mivel a helybeli és kerületi előjáróság gondoskodik jókarban-tartásokról. Iskolai igazgatók mindenütt a lelképásztorok, kik-ről bátran mondhatom, hogy dicséretesen járnak-el hivatalukban, kötelességük lévén e mellett segé-deikkel együtt a hit tan magyarázata is.

(Vége köv.)

Erdélyi országgyűlés.

Mi a tisztelt királyi leiratnak másik ágát illeti, hol felséges urunk úgy méltóztatik nyilatkozni: miszerint a Rendek 1838ban martius 30ról a só tárgyalva tett alázatos feliratának a sókereskedést érdeklő pontján kívül a többi pontra nézve néhai boldogult I. Ferenc felséges fejedelmünk még 1792ben majus 26kán, 1794ben julius 31kén és october 9kén 's 1810ben julius 6kán költ kir. válaszaiban megfelelően, azokhoz a leirat szavai szerint azon indítókoból: ne contra mentem legum publica comoda privata posthabeantur, 's felsége is ragaszkodik, a KK. és RR. megjegyezvén, miként ezen fenebbi kir. leiratokrai hivatkozás annál inkább nem tör-ténhetnék, minthogy azok keletkezése óta a só dol-ga a kiadott egyoldalú rendeleteknél fogva egészen más állásba tétetett, meghatározták: miszerint hó-dolati mély tisztelettel fejeztessék ki, hogy mind-azon okot, mellyek az ő felsége által felhozott kir. leiratok ellenében törvényesen tétethetők, az 1838ki alázatos feliratukban bőven kifejtve terjesztettek volt ő felsége atyai kegyes színe elé, 's épen azért fuit bizodalom szülte reménnyel várhatták 's hitték, hogy ő felsége azon okokat kegyes figyelmére méltatván, e nevezetes serelem orvoslást nyrend; mivel pedig ez meg nem történt, kéressék meg újolag alázatos tisztelettel ő felsége, hogy a feneblített okokat fontolóra vevén, 's atyai kegyessége szer-int méltányolván, a KK-nak és RR-nek törvényes és igazságos esdekléseket teljesíteni méltóztassék. Ugyanis a kegyelm leiratban felhozott azon okot, hogy a közérdek magános érdeknek utána ne tétes-sék, alkotmányos országban fenálló törvények meggyengítésére elég erősnek nem tartják, mivel a köz-érdek legfőbb alapját épen a törvények szigorú meg-tartásában találják, és csak illy állhat meg azon üdvös elv: „ne comoda publica privata posthabeantur,“ mellyből épen ő felsége is ezen mostani kir. leiratában kiindulni méltóztatott. Egyébiránt is mi az ország tagjainak egyen-kint 's általában az egész országnak jólétét 's boldogságát érdekli, teljességgel privatum commodum-nak nem tekinthetik, hanem publicum commodum-nak tartják, sőt talán épen azon esetben, ha a fis-cus egyoldalú hasznáért ezen egész országot nyomó sérelem orvoslása elmellőztetnék, kellene a fen-

idézett mondatot alkalmaztatni, kivált midőn a fen-idézett 1838beli alázatos feliratunkban előadott törvényes 's csak ennél fogva is méltánylandó okokon kívül a közjölét tekintetéből kétségbehozhatlan, hogy a sónak ezen szerfeletti nagy ára azon kívül hogy a haza egyetlen kereskedési iparát, a marha-tenyésztést, felette akadályoztatja 's e mellett az élelmet terhesíti, semmi sine, mi a nemzet erkölcsi romlására inkább vezető, mint azon körülmények, hogy a só igen felrugtatott ára miatt sokkal olcsóbb idegen sóvali dugáros kereskede-s folytatattik, midőn minden szoros vigyázat mellett sem lehet megakadályoztatni, hogy idegen só ne hozassék be, mellyel az ország nagy része él; hasonlólag mindazon helyeken, hol a természet olly bőven szolgáltatja a sót, hogy az egész hegyekkel áll, semmi vigyázat meg nem gátolhatja annak nagy mértékbeni lopását, és így az emberek titkos utakon járásra, törvény-szegésre, a felsőbb-ség rendeletei kijátszására szokván, azt, mit egy tárgyban megengednek magoknak, más tárgyakra is igen hajlandók átvinni, és így a só felemelt ára több rendtelenségeknek és az erkölcsök romlásának oka, melly bajon orvosolni az igazgatásnak még akkor is kötelessége lenne, ha az tetemes kincstári kárral lenne is egybekötve. De továbbá még hi-degséget is szül ez az igazgatás iránt, midőn t. i. tudja mindenki, hogy törvényei a sóra nézve mit rendelnek; midőn látja kivált némelly vidékeken, hogy azt a természet milly bőven adta; midőn látja, hogy annak legnagyobb része használatlan he-ver szabad ég alatt, és ő drága pénzen kénytelen azt venni; és midőn, ha azt, mi használatlan he-ver, mit lábaival tapod, felveszi, terhes bünteté-seket kénytelen szenvedni; és midőn tudja, hogy törvényes jogukban az ország Rendei megtartani ki-vánnak mindenkit, és csupán a kamarai igazgatás az, melly mindezeket teszi. Annyival inkább, mivel a sóisztek azon pártolásra támaszkodva, mellyet a kamaránál szoktak nyerni, gyakran égrekiáltó kicsapongásokat engednek magoknak, nemesi lakokot felkutatnak, törvény-ellenes huzavonákat gyakorolnak, sőt sokszor csupa ártatlanokat, haszontalan ürügyek alatt, mint a vadakat üldözik, vagyonaiktól megfosztják, testiképen büntetik, sa-nyargatják, sőt többeket agyon is lönek, mint mindezeket számos megtörtént példa bizonyítja.

Továbbá az egészség állapotját is, mellyre a kormány annyi figyelmet és költséget fordít, inga-tagga teszi, mivel, mint a tapasztalás bizonyítja, dögvészben időben sem lehetséges a dugarósságot a legborzasztóbb büntetések mellett is megszüntetni, és ezen uton a veszély az országba hozathatik.

De csaknem tökéletes bizonyossággal állíthatni, hogy a felség és az ország Rendei közös megegyezésök nyomán határozandó illendő árra szállítása által a sónak a kamara semmi kárt nem szenvedne, midőn az által az oláhországi só behozatala megszüntetvén, a belföldi aknáknál és sós helyeknél is apadván a sólopás, kétszeres mennyiségnél is több só kelne el, és így igen hihetőleg a fenidézett káros következtések elkerültetnének a kamara legkisebb kára nélkül.

Mindezen a só árának törvényellenesen rend-kivüli felemeléséből származott sérelmek, mellyek a nemzeti ipart akadályoztatják, a lakosokat demoralizációra kényszerítik és borzasztó kicsapongásokra szolgáltatnak okokat, szóval: a haza köz-javát és boldogságát hátráltatják, hivatkozva mind-gig az 1838ban felterjesztett és törvényes okokkal bőven támogatott alázatos feliratra, terjesztessenek felséges urunk édes atyai színe elé a KK és RR-nek szívök mélyében gyökerezett azon állhatatos meggyőződésök kijelentése mellett hogy föls. áldott fej-edelmünknek 's dicsőn uralkodó házának világszer-te ismeretes, hiv alattvalóitól pedig mindig tapasztalt val-lásos szent érzése e részben is azon adózó köznép sor-sa javítására — mellynek állapotja, mint azt több rendbeli kegyelmes leiratok bizonyítják, atyai szívén fekszik — mindent megteend, 's utalkodói nagy lelke a fenebb érdeklött szomorú eseményeket jő-vendőre nézve eltávoztatni kegyeskedik, egyszerű-smid a só dolgának régi törvényes állásába leendő visszatétele által az országnak ez iránti sérelmet kegyelmesen meg fogja orvosolni, mit a KK és RR. esedeznek is ő felségétől. — Végre meghatároz-tatott: miként a kir. főkörmányszék atyafiságosan szözlíttassék fel, hogy miután néhai idevült Ferenc

császár kegy-költ királyi írtak által korolttani szá-ja, legyen a az ollyan kil-rubb bünteté el azon törv-rint a kam- szoktak bír-

*Pá- rában igen fu-zéket. Az értelmében győzelmet, angolnaként re szavazott- ön illőleg je-ezen komajá-menin, ezen akará őt raj-tét 's festékt-pin az arcz-üggyeséget r-ögön tudna-fejérre átér-kább ő egyi-másba alakí-gyüöl, 's r-yanoncz, ő idők-re, mid-mi volt akk-tüntek fel a-'s tanuléktal-törkedjék is-birni, minő-fog ő a törv-got, a törvé-ditványok sz-felvilágosítá-Dupinnek 's-gazdálkodás-tett [közöl- hogy felette-pedig nem a-kén; ezt az- okozá, és g-játéka, vag-lyel a titokr-rosvizet tölt-pillanatban-günyjátéka- ő ilyenkor-kességet sze-szorongatá a-akára egy i-széken; Du-keresgelhet-zelhetni, m-ben. — Du-elnőke volt-időszakban-a viharok i-sek divatozt-lehete fog- mellyben Pe-viaskodtak, -tani elnök, -példányképe-mellyeket a-mód nélkül-fésüli meg.-masan meg-tainak öszin-ésületesség-azáltal az-mint alapít-mellyet ő j-főlemeszt.

Pá-ri-tarta. A J-törvényjav- mult nyár e-tak és tölté-jai majd mi-Azután a l-

midőn a fen-
ban előadott
nyilandó oko-
ségbehozhat-
gy ára azon
ési iparát, a
tja 's e mel-
mi a nemzet
t azon körül-
t árá mi-
ros kereske-
vígázat mel-
gy idegen só-
gy része él;
a természet
az egész he-
gátolhatja
y az emberek
e, a felsőbb-
zt, mit egy
ás tárgyakra
5 felemelt ára
k romlásának
atásnak még
emes kincstá-
bbá még hi-
midőn t. i.
a nézve mit
vidékeken,
; midőn lát-
ználatlan he-
n kénytelen
ználatlan he-
hes bünteté-
tudja, hogy
megtartani ki-
rai igazgatás
inkább, mi-
odva, melyet
n égrekiáltó
nemesi la-
huzavonákat
lanokat, ha-
kat üldözik,
üntetik, sa-
lőnek, mint
izonyítja.
s, melyre a
ordit, inga-
bizonyítja,
gúrosságot a
egszüntetni,
ozathatik.
ggal állíthat-
közös meg-
arra szállí-
t nem szen-
ó behozata-
és sós he-
es mennyi-
en hihetőleg
illetnének a
mesen rend-
k, melyek
osokat de-
kicsapon-
a haza köz-
kozva min-
yes okokkal
esztessenek
K és RRnek
atatos meg-
aldott fej-
világszerte
pasztalt val-
közép sor-
nt azt több
tyai szívén
kódó nagy
nyeket jö-
egyszer-
sába leendő
i sérelmeit
KK és RR.
meghatároz-
yafiságosan
ült Ferencz

császár kegyelmes fejedelmünk az 1792dik évben költ királyi leiratában ígéretet tett, miszerint a sósízek által az Approbatalis törvény ellenére gyakoroltatni szokott kihágásokat büntetlen nem hagyja, legyen a királyi főkörmányszék ügyelettal, hogy az olyan kihágásokért a kamarai ísztek legszigorubb büntetésüket vegyék el, és hogy törültesse el azon törvényelleni normatívumokat, melyek szerint a kamarai ísztek a sókihágásokban magok szoktak bíraskodni." (E. H.)

Franciaország.

*Páris, ápril 12. Dupin ur a követkamrában igen furfangos módon játszotta meg az ellenzékét. Az adóvizsgálati kérdésben az ellenzék értelmében szölt, 's ez már is magának hívé a győzelmet, midőn Dupin rögtön elsiklott kezeiből angolnaként: — ő és pártja a miniszterium részére szavazott. Dupin nevezetes ember; kísértse meg őn illőleg jellemző nevet adni a júliusi forradalom ezen komájának, halogy lehetségesnek látja! Cormenin, ezen nagy arezképfestő már százszor is le akará őt rajzolni, 's mindannyiszor félredobá esetét 's festéktálcáját; a lefestés lehetlen volt. Dupin az arezváltozatban (volte face) a legnagyobb ügyességet tanusítá. Nincs kivüle ember, ki olly rögtön tudna fejjéről feketére, 's viszont feketéről fejjére áttérni, neki ninesenek elvei, vagyis inkább ő egyiránt bir minden elvvel, mindnyáját egymásba alakítja át (assimilal). Ő minden nagy urat gyűlöli, 's mindamellett akárkinél is nagyobb udvaronc, ő őrel és mar. Ki nem emlékezik azon időkre, midőn Dupin még követkamrai elnök volt; mi volt akkor a kamra! Milly viharos pillanatok tüntek fel akkor, — 's mégis őket mint szófogadó 's tanulékalan ürüket igazgatá. — Bármennyire örekedjék is Sauzet, soha sem fog olly tisztelettel birni, minőt Dupin vívott ki magának; soha sem fog ő a törvényhozási vitásokba olly világosságot, a törvény módosítások tömkelegébe, 's az indítványok zürébe olly határozott megválasztást és felvilágosítást varázslani, minőt azokra árasztani Dupinnek sikerült. Dupinben gáncsolak a polgári gazdalkodást az elnöki palotában, 's a tőle kivett közköltség erőszakos fogásait, azonfelül, hogy felette gyakran részt vón a vitaközásban, 's pedig nem a szószéken, hanem elnöki szeljeszéken; ezt azonban szóhoz juthatási nyugtalan vágya okozá, és göresös ingerültsége, melyet egyegy szó-játéka, vagy elménczsége megnyugdíthatott, melylyel a titoknokokat, az ajtónállókat, vagy a czukrosvizet töltőgető szolgát vendéglé meg. — Illy pillanatban Dupin senkit sem kímélt; kegyetlen gúnyjátékkal ostorza ellent és barátot egyiránt, ő ilyenkor egészen főügyész volt, ki az illedékeséget szem elől vesztve ügyvédi jegyzetkeít szét-szórogatá a kamrában. Egy szegény követ össze akará egy izbeu fércelni beszéde foszlányait a szószéken; Dupin elég hangosan mondá neki: soká keresgelhet ön kártyáiban, míg tromfra talál; képzeltetni, milly kacajra fakadt a kamra e perczen. — Dupin a követkamra legjelesb 's ügyesb elnöke volt a júliusi forradalom óta A legbajosabb időszakban Girod (de l'Ain) elnökölt, — az volt a viharok időszaka, — akkor még haragömlések divatoztak, miket elvi meggyőződés gyanánt lehet fogadni; azon rettenetes időszak volt az, melyben Perrier Kazimir, és Maugin mint istenek viaskodtak, az emberek sorsát rendezendők — A mostani elnök, Sauzet, a hizott potrohos avas polgárság példányképe. Magatartása uj ruhának daczára is, melyeket a közönség faggatózásai erőszakoltak rá, mód nélkül hanyag. Ő csupán beszédeit mossa és fésüli meg. A szabályzat minden szabályt szorgalmasan megtanulta, bármi zavarodásból is czelzainak őszintesége által bontakozik ki, szelleme becsületességgel bir, mikép teste hizottsággal, mind-azáltal az elnökség semmiégéb az ő számára, mint alapítvány, — olly parlamentü jvadalom, melyet ő jó és loyális gazda létére becsületesen fölemeszt.

Páris, ápril 10. Ma mindkét kamra ülést tartá. A Bourbon patotában napi renden volt egy törvényjavaslat 4 milliónyi kölcsön iránt, mely a mult nyár és ősz vizáradásai által megrontott gátak és töltések kijavítására szükséges. Egyes pontjai majd minden ellenzés nélkül el lönek fogadva. Azután a büntető törvénykönyv reformja került

szőnyegre, nevezetesen a külföldön tartózkodó francia vetekesek büntetése, a vádlottak elfogatása, 's a fenyítésileg elítéltek ismétli visszapolgárisítása tárgyalatott. Kerbertin és Peyramont urak az általános reform ellen nyilatkoztak, elvül hozván fel a törvények állandóságát, minthogy a divatosá vált törvényhozási ingékonyaság sok tekintetben veszélyes. A luxembourgi palotában Boissy gróf, és Ney a moszkovai hg. fejszóalaltak az önkényes mód ellen, melyen az angolok a hajókutatási jogot gyakorolják, utóbbi jelesen a Senegambia hajónak Sarrazin briggt által ujabban történt elvételét hozván fel, mely módban nyilván ellenséges tényét lát Franciaország ellenében. Guizot azáltal nyugtatá őket, hogy a kérdéses kihágási esetekre nézve a törvényszerű eljárás már megindított.

A J. des Débats a közönséget Abdelkadernek ujabbi fellépése tekintetében megnyugtanni törekszik, hosszu fejtegetésekben, melyek oda irányozvak, hogy Abdelkader nem saját erejéből állítá ki az utóbbi táborozást, hanem főleg Marock által segítették, hol nemesak ujonczokat szedett, hanem pénzsegélyt is gyűjtött a szent háborúra, miáltal serege mintegy 4—5000 emberre szaporodott, holott saját fegyveres népe csupán 6—800 főre terjed.

Páris, apr. 8. Az ellenzéknek Esparterohoz vonzó érdeke, hazafisági szempontból tekintve nem okalapos. Ezt érezvén a National gyakran szabadulni törekszik a hálóból, jól ismerve Espartero francziaellenes szellemét; úgy szinte a Courrier is érezvén ezt, nem hagyá magát a spanyol követség csalétkétől megkábitatni, mely a Siecle-t és Constitutionnel t, mint látszik horogra keríté. A National gyűlöli tulajdonkép Esparterot és katoná uralkodását, de még inkább gyűlöli az orleansi házat, 's a jelen francia alkotmányt; 's mint-hogy az angol párt minden köteleket Spanyol és Franciaország közt felbontani törekszik, kelepcebe szorúl hazafisága közt, mely szerint utálja Esparterot, és a dynastia elleni vad gyűlölsége közt, mely arra bírja őt, hogy Esparterot hánytatóul használja a dynastia ellenében. Illy zavarba bonyolodunk, ha az egyenesség utjából kitérve szenvedélyek homályiban akarunk utat törni. Más részről a miniszteriumot is zavarba hozzák Espartero cselekvényei. Feltűnő, hogy Thiers konokul hallgat Spanyolország és Esparteroról; világos, hogy nem akarja magát utefoszítani a lehetőségtől, miszerint a dynasztiai politika érdekében cselekvőleg léphessen föl. Thiers eléggé ismeri Esparterot. Napoleon katonái uralkodása sok ideig a nemzet megegyezésén alapult; de Spanyolhonban csak az esparteristák katonák, a hadsereg uralkodik, a nép néma, a polgárság közönyös, a nagyok magokba fojtott dühvel hallgatnak, a papok üldöztetnek, a klubok majd szabadon mozoghatnak, majd elfojtatnak, az angol érzésűek Espartero frigyesei, — mit lehet így remélni? — A „le Peuple“ hirlap Espartero mellett van, mert Krisztinát elűzte, mivel az orleansi dynastia gyűlöli őt, mivel a kathol. egyházat üldözi; de ellene is van, mert a klubokat elnyomja vagy tetszés szerint elnyomhatja (az egyetlen jó, mit Espartero képes tenni,) 's mivel angol érdekekben gondolkozik 's cselekszik.

A francia tervezett országgyűlési újságfőkép azon oknál fogva bukott meg, mert a bizottsági tudósítás szerint ez újságnak a községekhez küldözése 1843dik évben 258,750, más hirlapokbani közlése pedig 221,667 frankba kerülne, mire sokan felkiáltának: „az tömérdek pénz volna illy haszontalansáért.“ Midőn pedig azon javaslat olvastaték; hogy a szónok urak nyomtatás alá jövendő beszédekét csak éji 11 óráig javíthatják, a követ urak hahotára fakadnak. A lap illy czímmel: „Törvényhozási ülések hivatalos tudósítása“ fogott volna megjelenni.

Páris ápril. 16. — A büntető törvénykönyvi javítás ismét néhány lépésnyi haladást tón a követi-kamrában. Az előleges (gyanubóli) elfogatás megszorítását tárgyzó törvényzikket Peyramont ur vitatá, ki e nagyon szabad-elvű szabályok által csak az igazságszolgáltatás karjait lefegyvereztetni vélte, mívégre az utolsó évben bűnhődtek statisztikai számának egybevetéséből kívánta megmutatni, hogy az igazságszolgáltatás még mindig nem eléggé bünovó és torló (repressiv) Adatai szerint az évenként elkövetett 12,000büntetettek közül 8000 bün-

tetlen marad, 1839ben 754 gyilkos és méregkeverő közül 452 és így százból 60; — 1838ban 465 vagy százból 50 került ki a büntetést; és egy 1840dik évi esetben, midőn egy bíró 61 befogatási parancsot adott ki, kihallgatás után büntetlenek csak egy találtatott. — Martin ur, a fenálló törvények hiányát fejtegeté; mire a törvényzikk elfogadtatott Következő czikk „Idézés esetében a vádlott az idézőparancsban meghatározott napon 's órában, befogatás esetében pedig 24 óra alatt kihallgattatik“ észrevétel nélkül; az utána álló ezen czikk pedig: „A vizsgálat lefolyta alatt a befogatást rendelt bíró a közügyész beleegyezésével, a vádlottat fogságából azon föltét alatt kibocsáthatja, hogy valahányszor kívántatik az eljárás bár mely szakában 's az ítélet végrehajtásánál megjelenik,“ — némi ellenvetések után szinte jóváhagyatott. — Nagyobb fontosságú volt azon módosítás, mely a foglyok pénzbiztosíték melletti szabadon bocsátását tárgyzáza. Ezt a javaslat szerint a vádlott kérelmére a közügyész megegyeztetével, a pör bármely szakában a törvényzék megengedheti; de csak úgy, ha a vétéség feyelmi, nem pedig feyhitő és becstelentő büntetés alá esendő. Azonban a kedvezés alól több eset, — p. o. a kóborok, csalók, statusjövédelmet hűtlenül kezelők, lőpor és fegyvergyártók 's kiosztók 'sat, — kivételnek. — A pénzbiztosíték minimuma 100 frank. — E czikk fölötti vitaközások e napon még be nem fejeztettek.

Nagybritannia.

Az április 8dikai alsóházi ülésben Lator Shiel emelt szót a jövédalemadó ellen. — „Meg vagyok győződve, ugymond, hogyha Angolország becsülete és érdekének fentartása illy áldozatot mulhatlanul megkíván, a nemzet a jövédalemadónak magát önkényt alá vetendi. De a nép enemes érzetével ő fge minisztereinek lassan és megfontolva kellene bänniök, nem pedig az ország súlyos állapotjának tulságos rajzolata által e bosszantó szabályokat elfogadhatókká tenni; mert majdha a nép tapasztalatló megtanulandja, mikint vizsgálattik, puhatolattik minden magános polgárnak vagyónérteke fürkészek 's eskü-lététel által, meg fogja kérdeni: vajjon mulhatlan szükséges volt é ezen intézkedés? — Különös, hogy midőn az 1816ki tory-kormány hivatalát a gyűlölt jövédalemadó eltörlésével kezdette meg, az 1842ki tory-kormány ugyanazt pénzügyi rendszerének alapjául teszi. Midőn Pitt William a jövédalemadót javaslatba hozta, Angolország szabadsága 's jogai állottak koczkán, 's a külviszonyok egyszerű előadása után hadiadó gyanánt ajánlá azt. — De nemesak magában rosz ezen adó, hanem a bevállásnál csalásra és hitszegésre is csábít. 'S már Sir R. Peel a tisztelt baronet atyja tagadá, hogy közvetve nem a szegény néposztályt nyomná, 's a legrosszabb szükségben segítő eszköznek mondotta. De igazságtalan is, például a tudós szellemi munkáját, az özvegy, 's tán számos gyermeket nevelő anyja jövédelmét épen úgy adóztatni mint a föld-birtokost, kinek haszonbérét munkanélkül fizetik bérlő; hát a szükséggel küszködő családot vagyona őszinte bevállására kényszeríteni nem igazságtalanság e? 's a t.“

Miután Shiel ur beszédét az ellenzék zajos tetszése között elvége, Sir R. Peel szólalt meg: „Javaslatom hasznáról és szükségéről rendületlen meggyőződéssel szólítom fel a házat, hogy pénzügyi veszélyes helyzetünket tekintve, az országot aggodalmából 's a gyalázatból elhatározó lépéssel ragadja ki. Ti (az ellenzékhez fordulva) javaslatom ellen két okot hoztok fel; egyik, hogy a megkívántató szükségét meg nem mutattam, másik hogyha az ország helyzete erősebb gyógyszert kíván is, nem a jövédelmi adóhoz, hanem más módhoz kell vala nyulnom. Vádlottok pénzügyi szükségünk túlzott festsítésével. — Ismétlem, miket pénzügyünk valódi állásáról mondtam. Midőn 1835ben lord Melbourne lépett kormányra, Angolország részére 1,376,000, a két India részére pedig 1,556,000 és így összesen majd 3 millió ft. st. fölösleget találtatok, az országos jövédalemben. — És mint hagyttatok az ország pénztárát? (dörgő tetszés a miniszteri padokról) — Hat nagyítom é a pénzügyi nehézségeket, midőn 3 millió fölösleget vevetek által, és 5 millió hiányt hagyttatok ránk? Nyolcz millió különbség! 's hát tulzotak é nehézségeim? (tetszészaj) 'S miután e 8 millió roppant nemzeti adósságot nyakunkra halmozta-

Wagner Mártoné Gírnán; Pistel Ferenczé Raditsban; Weirich Károlyé Prága mellett; Lobkowitz hgé Ulbersdorfbán; Reuter Józsefé Fellerben; Frey Frid.-é Vissocán; Zdekauer Emmanuélé Krinitzben; Lendeko F. Jánosé Rakoskán; Premonstrat szerzeté Mühlhausenben; Részvényes társaságé Budweisban; Rohan hgé Laukowitzban; Colloredo hgé Opatshón; Seifert Venczelé Stabon; Dobrzsich urodalomé Dobrzsichban; Waldstein Keresztély grófé Zajezdban; Benze és Pettermané Prágában; Weirich Károlyé Sadskában; Schöller és Jedlitzkéé Krzinitzban; Pourtales Ferd. grófé Ruspinban; Tafe grófé Ellischben; Krug és Pfenreiteré Liebiczben; Mascha Adalberté Neubitschowban.

c) Illiriában: Moro testvéreké Victringben; Lanner Tódoré Krumpendorfbán; Sz. Pál szerzeté Wasserhofenben; Schwerefeld Eduárdé Frauensteinben.

d) Felső-Ausztriában: Arco grófé Aurosmünsterben; Bernhardt báróé Ranzhofenben.

e) Alsó-Ausztriában: Colorado Frd. grófé Stalzbán; Öehler Gottliebé Rasdorfbán.

f) Morvában: Grebner Ferenczé Datschitzban; Larisch grófé Felső Suchauban; Salm grófé Raitzban; Stockau grófé Napagedlben; Neuwall lovagé Klobaukban; Wsetin urodalomé Wsetinben; Robert és társié Seelowitzban; Blahud J.-é Fulneken; Satzger Kr.-é Gustavthalban; tischnowitz urodalomé Tischnowitzban.

g) Galitziában: Fressnel grófé Olszaniczban; Mrozowiecké Sokolowkán és Puznikyban; Nikorovitz lovagé Krziveczben; Malisch Jánosé Bialikamenben; Jablonowszky L. hgé Nizniowban;

Potoky Alf. grófé Lankutban; Nikorovitz lovagé Grimatowban; Liknowszy Ferenczé Zurawnikyben; Diedzzychy grófé Tlumatzban; Hermann testvéreké Rzepniowban.

h) Stájerországban: Ebersberg Károlyé Eppensteinben; Sackl Józ. Antalé Egensteinben; Pitroff és Schlegglé Marburgban.

II. Gyarmati 's nádcukor-finomító gyárak:

a) Magyarországon: Rupprecht Jánosé Sopronyban; Lichtl Károlyé Pesten b) Csehországban: Kolb I. F. é. Königsalban; Herz E. II.-é Prágában. c) Illyriában: Ritter J. K. é Görztben; Arenstein és Ekelesé Laibachban. d) Alsó-Ausztriában: Raffölsberger M.-é Bécsben; Mack Ignácé Bécsben; Reyer és Schlieké Bécs-Ujhelyben; Revoltella, Öehler Gottlieb, Zinner D. és Miller J. M.-é Bécsben; Wertheimsteiné St. Veitban. e) Lombardiában: Cernusché, Calderaracé, Asimontié és Pirovanoé Milanóban. f) Morvában: Grebner Ferenczé Datschitzban. g) Stájerországban: Arstein és Ekelesé Grätzben h) Tyrolisban: Részvényes társaságé Trientben; i) Velenczében: Reali Józsefé és Guitano A. Giovan. Velenczében; Braida Ferenczé Udinában; Bonomi Károlyé Veronában; Vitorelli Jánosé Trevisóban.

Értesítő kérelem.

Hivatalos állásomnál fogva, inkább mint akárki érezvén, egy Pesten felállítandó, 's a henyé korborlók ezelszerű elfoglaltatását eszközöndő dolgozóház szükségét, egy a napokban sajtó alá adatandó, „Történeti beszélyek“ című munkám egész tisz-

ta jövedelmét a Pesten tervezett dolgozó-ház már létező alaptőkéjének gyarapítására ajánlom. — Meglévén győződve, miként mindenki mélyen érzi ezen intézet szükségességét, azon édes remény táplál, hogy e munkát ha nem belbecsért is, de tekintve az üdves ezélt kegyes pártolására méltatandja az olvasó közönség; mit annyival inkább reményelek, mivel e munka már eddig is, nemcsak a tek. Pest városi tanács f. évi április 24k. 5395 jegyzőkönyvi szám alatt nyilvánított kegyes pártolásával, de közel 200 aláírással szerencsésített. — Ha a közhaszonra szánt munka (mit bizton várok) a könyvnyomtató, 's árus urak által is kedvezőbb feltételekre méltatnék, azt a közönséggel tudatni elnem mulasztom — Egyébiránt ezen a munka 's általa a kiüzött ezélt pártolásért esdeklő kérelmemnek, lapjaikba leendő közlésére minden honi, 's erdélyi hír- 's divat lapok t, cz. szerkesztőitől tisztelettel megkérem, — 's hasonlóképp azon urakat, kiknek — nevezetesen: Aradon Sárossy Gyula, Szabadkán Zomboresevit Ferencz, Szegeden Petrovits István, Esztergomban Majthényi Adolf 's Besze János; Pozsonyban Lányi Károly 's Bajcsy József; Egerben Udvarnok Pál 's Szaitz Antal, Komáromban Constantin Pius, és Antmann Jenő; Gyöngyösön ifj. Egyed Imre, — Szekesfehérvárott Szwarennyi János; Kassán Bálimffy József; Zomborban Hauke Béla; Kőszegen Nagy Károly; Erdélyben Bagossy Sándor t. cz. uraknak, — aláírási iverkekkel alkalmatlanokdám, kérem buzgó pártolásukat. Költ Pesten április 25. 1842.

Remellay Gásztáv mk. sz. k. Pest városa tisztí alügyésze.

H i r l ő.

Hivatalos jelentések.

Lattkóczy Károly és nője **Baros Krisztina** elleni csódpér (Határnap Nyitra majus 30ka 1842.)

1) 13831. 1842. Nyitra vármegye törvényszéke jelentvén, hogy Lattkóczy Károly 's nője Baros Krisztina ellen csódpérről per rendeltetett, 's a hitelezők megjelenésére f. é. majus 30k napja határidőül tüzetett ki. Ugyanez azzal kihirdetés végett megíratik, hogy tömeggondnokká Zelenay Gedeon szolgabíró, perügyelové pedig Jeszenszky Lajos ügyvéd neveztetett ki. Költ sz. György hó 12. napján 1842. évben. 3)

Andor Sándor elleni csódpér. (Határnap Szekesfejervár június 16ka 1842.)

1) 13519. 1842. Fejér vármegye törvényszékének felírása szerint, felesülhi közbirtokos nemes Andor Sándor hitelezői csódpérről határnapja 1842dik évi június 16dikára tüzetten ki, 's pergondnoknak Márkus István ügyvéd, tömeggondnokká pedig Kenessy János szolgabíró neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Silberer Samu elleni csódpér (Határnap Pest majus 24ke 1842.)

1) 14558. 1842. Néhai Silberer Samu vagyonában fogyatkozás vétetvén észre, 's ennek következtében valamennyi hitelezőinek csódpérről Pest városának törvényszéke által elrendeltvén, az őszvejevetelre 1842. évi majus 24ke tüzetett ki határidőül, és tömeggondnokká Csuka János, perügyelové pedig Ritter Adolf hités ügyvéd neveztetett; más közönségesítés végett ezennel tudatul adatik. Költ sz. György hó 18ik napján 1842. évben. 3)

Rudnay Elek elleni csódpér (Határnap Nyitra majus 30ka 1842.)

1) 13832. 1842. Nyitra vármegye törvényszéke Rudnay Elek hitelezői csódpérről f. é. majus 30-dik napját tüzvén ki, egyszersmind ideigleni tömeggondnokká Bossányi Lajos táblabíró, perügyelové pedig Palásthy Albert tiszti alügyész nevezte ki. Más közhírrététel végett megíratik. Költ sz. György hó 12. napján 1842. évben. 3)

Lauffer Móses és fiai **Dávid** és **Ignác** elleni csódpér (Határnap Pest június 13ka 1842.)

1) 14114. 1842. Kebelszerte kihirdetés végett megíratik, hogy Pest városa tanácsának törvényszéke Lauffer Móses 's fiai Dávid és Ignác hitelezőinek csódpérről f. é. június 13dik napját tüzte ki, tömeggondnokká Stern József és Ignác testvéreket, perügyelové pedig Esch Antal hités ügyvédet választván. 3)

Kohn Jakab elleni csódpér (Határnap Pest majus 18ka 1842.)

2) 13393. 1842. Pest városa tanácsának felírása szerint, Kohn Jakab házaló zsidó hitelezői csódpérről határnapja 1842. évi majus 18kára tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Malviex Vilmos, perügyelől pedig Kolmann Károly ügyvéd neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. Költ sz. György hó 12dik napján 1842. évben. 3)

Grandl Leopold és hitese **Johanna** elleni csódpér (Határnap Buda majus 23ka 1842.)

2) 13523. 1842. Buda város tanácsa jelentése szerint Grandl Leopold kebelbeli polgár és hitese Johanna hitelezői csódpérről határnapja f. é. majus 23ka tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Dax Mátyas helybeli polgár, perügyelové pedig Sandrik Pál hités ügyvéd neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett ezennel megíratik. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Posch József özvegye **Posch Katalin** elleni csódpér (Határnap Soprony majus 24ke 1842.)

2) 13520. 1842. Sopronyi fűszerárus Posch József özvegye Posch Katalinnak elhunya után vagyonfogyatkozás mutatkozván, erre nézve csódpér rendeltetett, és a hitelezők megjelenésére 1842ik évi majus 24dik napja határozatván, tömeg-

gondnokká Bauer Ferencz ügyvéd, perügyelové pedig Reichenhaller Károly városi ügyész neveztetett. Más Soprony városa tanácsának felírása következtében kihirdetés végett tudatul adatik. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Mayer Vincze Bálint és hitese **Anna** elleni csódpér megszüntetett. 2) 13525. 1842. Pest városa tanácsa jelentése szerint Mayer Vincze Bálint és hitese Anna valamennyi hitelezőivel barátságosan megegyezvén, 's ennek következtében az ellene rendelt csódpér megszüntetvén, a szerkesztőségnek m. é. dec. 14én 42868 sz. a. k. körlevél folytában meghagyatik, hogy e csódpér megszüntetését kebelszerte hirdettesse ki. Költ sz. György hó 12dik napján 1842ik évben. 3)

Igl György és **Eva** elleni csódpér (Határnap Pest majus 30ka 1842.)

2) 13526. 1842. Pest városa tanácsa jelentése szerint Igl György és Eva hitelezői csódpérről elrendeltvén, ennek határnapja f. é. majus 30ka tüzetett ki, 's tömeggondnokká Deutsch Gábor helybeli gabonakereskedő, perügyelové pedig Gabányi Alajos ügyvéd neveztetett. Más környeltetés végett tudatul adatik. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Fejérváry József és **Johanna** elleni csódpér (Határnap Vukovár majus 12ke 1842.)

2) 13830. 1842. Szerém vármegye törvényszéke következtében szokott kihirdetés végett megíratik, hogy néhai románfalvai Fejérváry József és Johanna hátrahagyott vagyona ellen csódpérről rendeltetett, 's a hitelezők megjelenésére f. é. majus 12dik napja határidőül, tüzetett ki azzal, hogy tömeggondnokká Streim György, perügyelové pedig Nagy Ince tiszteletbeli aljegyző neveztetett. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Haidvogel Pál elleni csódpér (Határnap Pest majus 23ka 1842.)

2) 14113. 1842. Szabad kir. Pest városa tanácsa jelentése következtében kihirdetés végett megíratik, hogy vagyonában bukott Haidvogel Pál kalaposmester ellen csódpérről rendeltetett, és a hitelezőinek megjelenésére f. é. majus 23dik napja tüzetett ki azzal, hogy tömeggondnokká Szeib Vilmos, perügyelové pedig Brósz Károly hités ügyvéd neveztetett. Költ sz. György hó 12ik napján 1842. évben. 3)

Bagyula Antal és hitese **Bene Anna** elleni csódpér. (Határnap Veszprém, majus 28ka 1842.)

3) 12702. 1842. Veszprém vármegye törvényszékének felírása szerint Bagyula Antal és hitese Bene Anna palotai lakosok hitelezői csódpérről határnapja 1842. évi majus 28kára tüzetvén ki, 's pergondnokká Kupricz Lure tiszti alügyvéd, tömeggondviselové pedig Supka Márton városi előjáró rendeltevén, — közhírré adatik. Költ sz. György hó 5ik napján 1842. évben. 3)

Sachsál Samu és társa **Oppenheimer Frdrík** elleni csódpér (Határnap Pest majus 30ka 1842.)

3) 12440. 1842. Pest város tanácsa felírása szerint Sachsál Samu és társa Oppenheimer Frdrík kereskedők hitelezői csódpérről határnapja 1842. majus 30kára, perügyelové pedig Nagy Janos hités ügyvéd rendeltevén, ugyanez közhírrététel végett megíratik. Költ sz. György hó 5ik napján 1842. évben. 3)

Váltótörvényszéki idézés.

1) 197. C. A. Kottmayer panaszlott tartózkodása nem tudatván, neki Hofer Péter által ellene támasztott 155 fr. 40kr. pengő váltói követelése ügyében, a váltótörvénykönyv II. Rész 214. §. rendelkezés képest a sopronyi váltótörvényszék előtt leendő megjelenésére 1842. esztendei majus 12ik napja reggel 9 órája tüzetik ki. Költ Sopronyban a kir. váltótörvényszéknek 1842dik április 21dik napján tartott tanácsuléséből. Szluha Márton, tanácsjegyző.

Farkas Ferencz elleni csódpér
(Határnap Nagy-Kálló szeptember 5ke 1842.)

3) 12706. 1842. Szabolcs vármegye részéről balkányi lakos Farkas Ferencz izraelita hitelezői csődületének határnapja 1842. évi szeptember 5kére, s tömeggondnokká Gentsy Lajos szolgabíró, pergondviselőnek pedig Ujfaluzy József tiszti ügyész rendeltetvén, ugyanez szokott kihirdetés végett megíratik. Költ sz. György hó 5ik napján 1842. évben. 3)

Patzner József elleni csódpér
(Határnap Pest majus 19ke 1842.)

3) 12441. 1842. Pest városa tanácsának jelentése következtében szokott kihirdetés végett ezenel tudatul adatik, hogy néhai Patzner József csehországi kereskedő hitelezői csődületének határnapja 1842. évi majus 19kére határozatván, vagyongondnokká Glanz János, perügyelővé pedig Hochecker József hités ügyvéd nevezetett. Költ Szent-György hó 5ik napján 1842. évben. 3)

Császár István elleni csódpér.
(Határnap Nagybánya június 4ke 1842.)

3) 13254. 1842. Szabad k. Nagybánya városa tanácsa jelentése következtében közhírrététel végett megíratik, hogy Császár István értékében megbukott

Wagner József műárusnál

(gr. Teleki-házban a servita-téren) legújabbban következő igen jól talált arczképek jelentek meg:
Ó es. k. Fenségek **István** főhg és **Hermína** főhgaszonyé, elsőbb természet után, másik Einsle után Eybl F. által kőre rajzolva, s lithographirozva. **Majláth György** ó excell., **Batthyány Lajos** gr., **Andrássy György** grófé, mind Eybl F. által természet után rajzolva és Leykum A.-nál Beesban lenyomatva.
És **Dessewffy Aurel** gróf arczképe természet után Barabástól kőre rajzolva (Mellynek tiszta jövedelme a pesti gyermekkórház javára van rendelve.)
Aruc fejr papíron 1 fr. 20 — chinain 1 fr. 40 kr.

Ugyanott következő legújabb zeneműdarabok kaphatók:

Quartett két Violin, Viola és Violoncellóra Rosti Albert urnak ajánlva Jankovics Antaltól, ára 1 fr. 12 kr.
Szercelemvagy, magyar, zongorára Eybl F. urnak ajánlva Paulovics Lászlótól, ára 15 kr.
Sátán-quadrill Musardtól zongorára, ára 15 kr. 3)

1) A hírlapokban már jó eleve közönségesített hirdetmény folytatában, minél fogva a pesti magyar kereskedelmi bank részvényesei e f. hó 30ra közgyűlésre hivattak össze: ezenel utolag emlékeztetbe hozzák, hogy ezen gyűlés a kitűzött napon t. i. e. f. hó 30ára Dorottya-utczában a kereskedői testület házában ezen testület öszvejtöveleire egyébkint szolgáló épület részében a második emeletben delutáni 4 órakor fog tartatni. — Egyébkint a t. sz. részvényes urak ezenel kéretnek, hogy ezen gyűlésbe léphetésre szolgáló jegyeket Malvieux C. J. urnak a Dorottya-utca 11dik számú házbani írószobájából maguknak elhozatni sziveskedjenek.
Az ideigleni bankválasztmány nevében és meghagyásából
Dr. Schiller Károly jegyző.

Kereskedelmi jelentés.

2) Alólírottak van szerencséje a t. sz. közönséget értesíteni, hogy mintán néhai Jankovics Pál volt helybeli es. kir. szabadalmazott könyvnyomató, és könyvkereskedőnek hátramaradt papír és íróeszközökből álló áruc öszvegét tulajdonává tévé, s azt a maga fűszer és festék-árúkkal kereskedelmével egyesíté, ezen egyesített kereskedelmet jelenleg mindennemű bel- és külföldi gép- és merített író-papírral, fűszer, és festék árúkkal teljesen ellátva, s lehető legezészerűben rendezve, mind kicsinyben, mind nagyban a legutányosb ár mellett lezen folytatandó; ki is a t. sz. közönségnek eddig iránta mutatott bizodalmat szives hálával elismervén, magát további hasonló kegyes hajlandóságába ajánlani bátorodik.
Ujvidéken, april 22kén 1842.

Hirdetmény.

3) T. ns Pestmegyében keblezett **Izsák** mezőváros határában t. Csernyus György bírő urtól bírói foglalás alá vett 48 hold szántóföldnek, és 4 hold kaszáló rétnek, s szükség esetében többnek is az 1836: 15. t. cz. értelmében árverés utján leendő eladása határnapjaul f. évi majus 17dik napja tüzetett ki. Melly napon, hogy del-előtti 9 órakor a megvenni szándékozók megjelenhessenek, ezenel közhírré tetetik. Költ Pesten aprilis 15. napján 1842. **Dubraviczky Simon** t. Pestmegyei első alispán, mint végrehajtó bírő.
Erdei telkek eladása.
3) Szabad k. Buda főváros Tanácsa részéről ezenel közhírré tetetik: hogy az ugynevezett „Schönen Schafferin“ alól létező 74 hold erdei telkek, részenkint 6 holdakra osztva, a helyszínén tartandó nyilvános árverés utján, különös kedvező feltételek mellett, f. e. majus 19kén a többet ígérőnek el fognak adatni; mire névze a venni kívánók fen kített napon, és helyen az említett árverésre reggeli 9 órára ezenel meghivatnak. A feltételek pedig Buda kir. főváros számvédehivatalában előre is megtekinthetők. 3)

Gabonaár váltó garasokban.

	Tisztábbra	Kétszeres	Rosa	Arpa	Zab	Kukorica	Köles
Pesten 1842. apr. 22én (pesti mérő)	210-260	160-175	135-145	100-114	75-82	130-140	—
Szegeden april. 16k. (poza. mérő)	125-130	— 115	—	65-70	64-65	— 80	— 120
Baján — 16án —	110-127	93-100	— 200	— 53	— 40	— 86	—
Komáromban — 16k. —	140-146	120-135	— 100	76-80	52-56	100-102	—
Mosonyban — 21k. —	138-176	—	93-98	74-80	50-55	96-102	—
Nagy-szombathán — 21k. —	130-150	—	82-90	70-72	43-52	90-91	—
Debreczenben — 12k. —	120-145	116-120	100-105	— 80	60-64	— 100	— 140
Beszterezebányán — 16k. —	147-160	—	110-120	95-100	52-60	102-110	—
Uj-Beesén — 18k. —	120-140	—	— 60	65-50	55-90	100-100	—
Miskolczon — 20k. —	140-150	110-120	105-115	82-90	42-48	95-100	—
Győrött — 19k. —	135-164	—	85-92	62-68	42-46	80-85	—
Temesvárott — 13k. —	— 137	—	— 105	— 70	— 50	— 72	—
Pécsétt — 16k. —	125-130	105-110	90-93	—	50-53	85-90	—
Uj Aradon — 15k. —	115-125	94-110	86-98	50-55	50-55	69-70	—

Szerkeszti Jablanczy Ignác. — Nyomtatja Trattner-Károlyi, uri utca 453.

esizmadiamester záros tömege ellen csődület rendeltetett, s a hitelezők megjelenésére f. é. június 4ik napja határidőül tüzetett ki azzal, hogy perügyelővé Tornay István tiszti ügyész, ideigleni tömeggondnokká pedig Legény Zsigmond tanácsnok rendeltetett. Költ sz. György hó 5dik napján 1842. évben. 3)

Limberger József elleni csódpér
(Határnap Pest június 13ka 1842.)

3) 12747. 1842. Pest vármegye törvényszékének jelentése szerint Limberger Józsefnek ugyanazon megyében levő tömege ellen csődület rendeltetvén, a hitelezők megjelenésére határnapul f. é. június 13ka tüzetvén ki, s ideigleni tömeggondnokká Körmendy József, perügyelővé pedig Barabás Dániel ügyvédek nevezetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. Költ sz. György hó 5dik napján 1842. évben. 3)

Schlesinger Márk elleni csódpér
(Határnap Pest június 3ka 1842.)

3) 13076. 1842. Pest város tanácsa jelentése szerint Schlesinger Márk helybeli kereskedő hitelezői csődületének határnapjaul f. é. június 3ka tüzetvén ki, s perügyelővé Gerenday Ambrus hités ügyvéd rendeltetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. Költ sz. György hó 5ik napján 1842. évben. 3)

Arverési hirdetmény.

1) Tek. Hevesmegyében keblezett s a Tiszamentiben jelesül Nadány és Kis-Erjász m. városok szomszédságában fekvő Sály nevezetű pusztának 1/12 része, mely öszvesen 1912 holdbal áll, minden hozzá tartozóval együtt f. 1842ki június 1id., úgy nemkülönb Jász-Berény szomszédságában fekvő Pusztá-Monostor curialis helység 1/2d haladó része, mely 622 holdat tesz, szinte hozzá tartozóval f. évi június 17kén délelőtt a helyszínén bírói foglalás következtében, a törvény rendelése szerint közárverés utján el fognak adatni, mellyre a venni szándékozók ezenel hivatalosak.
Végrehajtó Balogh János, hevesmegyei alszbíró, és Kovács Ferencz, rendszerinti eskütt. 3)

PISANELLI P.
angol, francia, spanyol és olasz nyelvek tanítója, ki Francia-, Angol-, Spanyol- és Olaszországban a fenérintett nyelvekről alapos ismereteket szerzett, továbbá az angol, francia és spanyol grammatokban 30 évig, úgyszinte Fiumében mint születéshelyén 6 évig, végre Zágrábban 7 évig kellő sikerrel tanított, ajánlkozik Pest szab. kir. főváros mélyen tisztelt nemességének s a nagyérdemű közönségnek, s jelenti, hogy ő naponkint ideigleni állásán (Király-utca, 572d. sz. 2dik emeletben) s privátházaknál is meghatározott időben nyelvtanítói órákat adni kész. 3)

nel hivatalosak, a szerződési feltételek előlegesen a nevezett város számvédehivatalánál naponkint megtekinthetők. 6)

Hirdetmény.

1) A tokaji kinstári uradalomban egy a tokaji nagy vármhid, valamint az arra vezető töltés, kisebb hidjaira leendő felügyelésül szabályozott ácsmester-állomás, mellyel éventinti 80 fr. pengőpénz fizetés, és 24 pozs. mérő rozsz élelembér van öszszekötve megüresítvén, ezen szolgálat elnyerésére csődület hirdettek, olly megjegyzéssel: hogy a kérelmezők a fetnebbi szolgálatra megkivántató tulajdonokról készített hiteles bizonyítványokkal ellátva folyó évi július 1só napjáig a díogyóri kinstári igazgatóságнал jelenjenek meg. 3)

KÉSZ MISEMONDÓ RUHÁK

1) **Hirsch Ferencz** selyem dívatáros holjában legjutalmasabb áron kaphatók; továbbá selyem, arany, és ezüst himzetű gyönyörünehéz templomi szövetek díszítvényekre, damasz szövetek zászlókra, s egészen nehéz violaszín- s vörös grosdenaples, moire és öszszalagok — Pesten a váciutczában a „Szarvas hozo“, hol mindenféle megbízatás is elfogadtatik mindennemű templomi díszítvényre, mennyezetre, püspöksüvegre, velumra, biretre, albára, szemfödélre, ostyazaeszkóra s t. ell. jutalmas és gyors szolgálat mellett. 3)

Pénzkelet.

Bécs, april. 23án 1842	p.pénzb.
5 pcent statuskötelezv. középára	108 1/2 ft.
4 pcent „ „ „	— 99 1/4
3 pcent „ „ „	—
1834ki statuskölesön (500 frt)	— 700—
1839ki „ „ (250 frt)	— 280 1/2
1839ki „ „ (50 frt)	— 56 1/2
Bécsi statusbank-kötelezv. 2 1/2 pcent	— 65 1/2
Bankrészenyek darabja	—

Dunaviz-állás,
April. 23kán. regg. 6' 6" 9" 0 f. 10tt.

PE
Megjelenik e mányos és műhéten kétszer: baton, két-két közöl minden ényes szélet ezüst

Szo

Magya Halalozás. — Budai jó gőzmalomtar gyei tisztválc s ény megy munkák irán vasuti-társas rületi nemze Magyar partv jának ünnepl Kűlfö dosítása. Tes seregnel. — Franc gok. Kegyet Spany lyok közt M Ném et — Az eltörle latkozat. Poros Orosz munkásság a Török Vegye Or. Pál Hírló. Mag Ó es. ap. nál megüresü cze rimózi káptalanál n Ignéz esehi Borsán törvényszéki hányai bánya tasteri tisz vizsgáló alka A nmguy vevő hivatalá József nyugal ségekre Vi n ezeknek elől maztatása és grossista tisz tör Jánost, Györgyöt; e most, Der Bleyer Ján ekép megürü nert Józs., Szabolcsy Abrudbán Károly Nagy teteti. (Erd. Pilsen g táblalabirja f. halt. Benne c barát hunyt

Mult sz nem hiszszül részvét bárm sebbithetné, véleményünk másikat. Ha vala nélkülözhetle nél az erköl e fölött, ho ön maga l öntudat által s bátran kü rágalom s töl s ha ollykor togató rozsal stophelesi ká a nagyot, sil gyobb tömeg érdemlett dia